

12

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

12.1.

INTRODUCCIÓ

La importància del sector de l'economia social en la configuració del model econòmic i social de les Illes Balears es dona més en termes qualitius que no quantitius, atès que el percentatge respecte al total de l'economia és baix, si bé fa una funció social, solidària i integradora que posa per davant les persones, i aconsegueix objectius de desenvolupament sostenible.

Amb referència a l'estadística, no resulta fàcil quantificar l'economia social perquè no hi ha una única font d'informació, sinó que s'ha d'acudir a diferents fonts que no sempre concorden. L'agència estadística europea, l'Eurostat, que harmonitza les estadístiques nacionals, pràcticament no aporta informació autonòmica pel que fa a l'economia social. La informació aportada per a les Illes Balears procedeix del Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE; del Ministeri de Treball i Economia Social; de l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat); de la Direcció General de Treball i Salut Laboral, i de la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Circular, entre d'altres.

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, en col·laboració amb la Xarxa

d'Economia Alternativa i Solidària Illes Balears (REAS Balears), ha posat en marxa per segon any consecutiu una enquesta sobre les entitats de l'economia social de les Illes Balears 2021 per fer més visible aquest sector. Les conclusions figuren al final d'aquest capítol.

Segons la Comissió Europea, el potencial econòmic i de creació d'ocupació no aprofitat de l'economia social és cada vegada més rellevant a mesura que ens unim per reconstruir millor després de la pandèmia de COVID i per donar suport als qui fugen de la guerra d'Ucraïna. A Europa, l'economia social comptabilitza 2,8 milions d'organitzacions i entitats i 13,6 milions de treballadors, els quals representen devers el 6 % del total dels treballadors i treballadores. La Social Economy Europe (SEE), formada per una diversitat d'empreses i d'organitzacions com cooperatives, mútues, associacions, fundacions i empreses socials, entre d'altres, ha presentat l'informe anual del 2021 intitulat «L'any del Pla d'Acció de l'Economia Social»,¹ atès que el desembre de 2021 la Comissió Europea ha llançat un pla amb més de 29 accions concretes per dur a terme fins a l'any 2030 per impulsar l'economia social a tot Europa i més enllà amb un import superi-

1. Social Economy Europe (2022). *Annual Report. The year of the Social Economy Action Plan*. Disponible a: <https://www.socialeconomy.eu.org/wp-content/uploads/2022/05/annual-report-social-economy-2022-interactive.pdf>.

or als 2.500 milions d'euros, a més d'estratègies d'altres instruments regionals. El mecanisme de recuperació i resiliència també ofereix oportunitats importants per fer reformes i inversions a través de l'emprenedoria social i inclusiva. D'altra banda, l'economia social exerceix un paper clau en la transició cap a la Nova Bauhaus Europea² per millorar la vida de la ciutadania.

La Confederació Empresarial Espanyola d'Economia Social (CEPES) ha editat *Las empresas más relevantes de la Economía Social 2020-2021*.³ Exposa que les cooperatives agroalimentàries representen un 38 % de la producció total; que les cooperatives de treball associat són devers 17.000 i que estan presents a tots el sectors productius; que les cooperatives en el sector energètic suposen el 10 % i en l'industrial el 8 %. El 15 % de la població viu en habitatges promoguts per cooperatives i el 45 % de la promoció immobiliària està en mans de cooperatives. En el sector de la distribució les cooperatives tenen més de 3.000 punts de venda, i en l'ensenyament representen el 24,3 % de l'ensenyament concertat. A les cooperatives de sanitat, els metges de les quals són socis, s'ofereix una sanitat privada que genera més de 35.000 llocs de feina. Les cooperatives del sector de les assegurances gestionen més de 49.000 milions d'euros per 2.000.000 de mutualistes.

2. Vegeu Comissió Europea (2021). *Nueva Bauhaus Europea: nuevas acciones y fondos para unir la sostenibilidad al estilo y a la inclusión*. Disponible a: https://ec.europa.eu/regional_policy/es/newsroom/news/2021/09/15-09-2021-new-european-bauhaus-new-actions-and-funding-to-link-sustainability-to-style-and-inclusion (Accedit: 15 juny 2022).

3. CEPES (2022). *Las empresas más relevantes de la economía social 2020-2021*. Disponible a: <https://www.cepes.es/files/publicaciones/130.pdf>.

En el sector pesquer les cooperatives i les confraries tenen més de 10.000 embarcacions i ocupen 35.000 persones. Pel que fa a les societats laborals, ocupen més de 62.000 persones de tots el sectors econòmics. La banca cooperativa està en l'onzena posició d'entitats espanyoles significatives. Més de 100.000 persones amb discapacitat o de col·lectius en exclusió social treballen en empreses d'inserció, centres especials d'ocupació i cooperatives d'iniciativa social. En el sector de serveis socials, l'economia social representa el 41,2 % del sector, i en el d'activitats culturals i recreatives, el 31,7 %. Tot això mostra la importància de l'economia social a Espanya.

12.2.

METODOLOGIA

La classificació del sector de l'economia social que se segueix es basa en el Sistema Europeu de Comptes 2010 (Eurostat), que està establert en el Reglament (UE) núm. 549/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2013, relatiu al Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals de la Unió Europea.

A) Productors de mercat (empreses que actuen en els mercats amb competència)

A.1) Societats no financeres (S.11)

- Cooperatives (de persones treballadores, agroalimentàries, consumidors, educació, transport, d'habitatge, de salut, socials, etc.)
- Societats laborals

- Societats agràries de transformació (SAT)
- Confraries de pescadors
- Centres especials d'ocupació (CEO)
- Empreses d'inserció
- Altres productors de mercat privats (iniciatives d'RSC, d'agricultura ecològica i ONCE)

A.2) Institucions financeres (S.12)

- Cooperatives de crèdit i d'estalvi.
- Companyies de mútues d'assegurances
- Institucions sense fi de lucre de serveis d'economia social

B) Productors no de mercat

B.1) Institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars (S15)

- Associacions d'acció social (iniciatives de comerç just i d'inserció sociolaboral)
- Fundacions socials
- Altres institucions humanitàries sense finalitats lucratives (Creu Roja)
- Xarxes socials
- Federacions

En aquesta diagnosi de l'economia social es comentaran les societats no financeres (A.1), atès que és l'apartat del qual es disposa de més informació estadística.

12.3.

DADES DE L'ECONOMIA SOCIAL A LES ILLES BALEARS

De conformitat amb les dades que ofereix l'Ibestat del Directori Central d'Empreses (DIRCE) i les altres fonts detallades en el

quadre I-12.1, el percentatge d'empreses de l'economia social respecte al nombre total d'empreses de les Illes Balears en els sis darrers anys és aproximadament del 2 %, si bé el 2021 s'incrementa un 7,1 % en relació amb un any enrere fins a assolir el 2,1 %. Del 2010 ençà, el nombre de cooperatives s'ha incrementat gairebé un 50 %, tot i que el nombre de societats laborals disminueix un 15 %.

Per calcular el pes de l'economia social, a més de les cooperatives i les societats laborals, s'analitzen altres tipus d'entitats que es detallen a continuació (vegeu el quadre I-12.2).

El 2021, hi ha actives 105 societats agràries de transformació (SAT), 3 més que un any enrere. Són societats civils que tenen una finalitat economicosocial per produir, transformar i comercialitzar productes agrícoles, ramaders i forestals; per fer millores en el medi rural, i per a la promoció i el desenvolupament agraris. Les més antigues són de 1982. La cooperativa Productors Mallorquins de Fruits Secs és la que consta d'un major nombre de socis (1.020), seguida d'Endavant es Camp, amb 388 socis, i Frutos Mallorquines (136). Després hi ha Ramaders Agrupats (51 socis), Son Ferrandell (42 socis) i Petits Productors d'Ametlles i Garroves (42 socis). La resta de SAT tenen un nombre menor de socis.

Els tres darrers anys es manté en 16 el nombre de confraries de pescadors representades per la Federació Balear de Confraries de Pescadors, que té com un dels seus objectius principals la sostenibilitat de l'activitat pesquera. El 2020, les

confraries de pescadors disposen de 277 embarcacions, quatre més que l'any anterior. D'aquestes embarcacions, 159 són a Mallorca, 50 a Menorca, 50 a Eivissa i 18 a Formentera, segons dades de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació (Serveis de Millora Agrària).

El 2021, hi ha 41 centres especials d'ocupació (CEO) entre associacions, societats limitades i societats anònimes, dels quals 20 són d'iniciativa social i la resta d'iniciativa empresarial. Quant a personal treballador,

n'hi ha 140 sense discapacitat i 1.541 amb discapacitat.

Les empreses d'inserció tenen com a finalitat la integració sociolaboral de persones en situació o risc d'exclusió social. El 2021, a les Illes Balears n'hi ha 8: entre d'altres, Deixalles Serveis Ambientals, SL; Mestral Inserció i Medi Ambient, SLU; Triamdetot, SLU; Eines x Inserció, Deixalles Inserció i Triatge, SL; Projecte Home, i Arca Serveis Ambientals.

QUADRE I-12.1. NOMBRE D'EMPRESSES PER CONDICIÓ JURÍDICA DE L'ECONOMIA SOCIAL A LES ILLES BALEARS (2010-2021)

	Societats cooperatives (DG de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular) (*)	Societats laborals anònimes i limitades (DG de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular)	Altres tipus (**)	Total economia social	Total empreses a les Illes Balears (DIRCE)	Percentatge d'empreses d'economia social (***)
2010	214	545	—	—	89.562	—
2011	221	546	—	—	87.461	—
2012	223	546	—	—	85.372	—
2013	234	546	—	—	85.044	—
2014	244	544	—	—	84.270	—
2015	260	535	—	—	87.111	—
2016	263	520	987	1.770	89.341	1,98 %
2017	273	508	1.035	1.816	93.067	1,95 %
2018	274	482	1.103	1.859	96.638	1,92 %
2019	276	477	1.159	1.912	98.712	1,94 %
2020	295	473	1.190	1.958	100.022	1,96 %
2021	320	463	1.274	2.057	98.120	2,10 %

Font: Directori Central d'Empreses (DIRCE), IBESTAT (2022). Disponible a: https://ibestat.caib.es/ibestat/page?&p=px_tablas&nodelid=95e76a42-3134-4928-8ba6-3387e441d18f&path=economia%2Fempreses%2Fdirector-empreses-dirce&lang=ca (Accedit: 20 juny 2022), i dades de la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular de la CAIB, i elaboració pròpia

(*) Inclou 39 microcooperatives l'any 2021. (**) Inclou les entitats detallades a la taula 2. (***) El càlcul del percentatge és una aproximació.

QUADRE I-12.2. NOMBRE D'ALTRES TIPUS D'ENTITATS DE L'ECONOMIA SOCIAL (2021)

	2021
Societats agràries de transformació (1)	105
Confraries de pescadors (2)	16
Centres especials d'ocupació (3)	41
Empreses d'inserció (4)	8
Altres productors de mercat privats	
Iniciatives d'RSC (*)	—
Agricultura ecològica (5)	1.103
ONCE (6)	1
Total	1.274

Fonts: (1) Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. (2) Federació Balear de Confraries de Pescadors. (3) Direcció General de Treball i Salut Laboral. (4) Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular. (5) Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica. (6) ONCE

(*) No hi ha un registre de les iniciatives d'RSC a les Illes Balears, si bé Eticentre té 19 empreses que en són sòcies i Forètica té empreses associades amb seu a les Balears. A més, CAEB, PIME i Cambra de Comerç de Mallorca, entre d'altres, apliquen mesures d'RSC.

En el grup dels altres productors de mercat privats, dins la responsabilitat social corporativa (RSC) cal destacar Eticentre i Forètica. Eticentre és una associació sense ànim de lucre que es dedica a incorporar criteris ètics especialment a les petites i mitjanes empreses; el 2021 consta de 19 empreses associades. Forètica té diverses empreses adherides amb el certificat SGE 21, que és la primera norma europea que permet certificar un sistema de gestió ètica i socialment responsable. A més, CAEB, PIME i Cambra de Comerç, entre d'altres, apliquen mesures d'RSC.

Un any més, ha augmentat el nombre d'operadors inscrits en el Consell Balear de Producció Agrària Ecològica. El 2016 hi havia 800 operadors d'agricultura ecològica, 840 el 2017, 907 el 2018, 962 el 2019 i 1.020 el 2020. El 2021 s'ha arribat a 1.103, que suposa un increment del 8 %, dels quals un 68 % són productors i un 32 % són elaboradors, i s'han donat d'alta

65 nous productors i 18 nous elaboradors. Gestionen 39.768 hectàrees en el conjunt de l'arxipèlag, un 5,1 % més que el 2020. El sector ramader ecològic remunta una mica, amb 306 explotacions ramaderes, 5 més que l'any 2020: 205 explotacions a Mallorca, 90 a Menorca i 11 a Eivissa.

Segons les darreres dades disponibles de l'ONCE, incloses en l'*Informe de valor compartit 2020*, la institució ha continuat impulsant l'ocupació de persones amb discapacitat. Les vendes de productes de jocs ONCE s'han retallat un 28 % i la facturació ha caigut un 16 % a causa de la pandèmia, encara que s'ha mantingut la cobertura social a tots els seus afiliats i afiliades. A les Balears ha atès 130 persones amb discapacitat visual que vivien soles i ha arribat a 1.245 persones cegues.

Segons les darreres dades disponibles de la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària

ria de les Illes Balears (REAS Balears) incloses en la seva memòria del 2020, REAS ha crescut i ara compta amb 16 entitats associades: Associació Candela Projectes Solidaris; Associació S'Altra Senalla; Bauma Altres Perspectives S. Microcooperativa; Càritas Diocesana de Mallorca; Càritas Diocesana de Menorca; Deixalles Inserció i Triatge Empresa d'Inserció; Deixalles Serveis Ambientals Empreses d'Inserció; Ecoprest, SLL; Ecotxe Som Moviment S. Cooperativa; Eines x Inserció Empresa d'Inserció; Fundació Deixalles; Kanostra Habitatge Cooperatiu; Mestral Inserció i Medi Ambient Empresa d'Inserció; Projecte Home Balears Inserció Empresa d'Inserció; Slow Food Illes Balears, i Triam de Tot Empresa d'Inserció. Aquestes entitats sòcies han implicat un col·lectiu de 1.488 persones, entre treballadores (449) i voluntàries, amb un moviment econòmic de 17.421.654 euros. REAS Balears està associada a REAS Red de Redes de Economía Solidaria, organització que té més de 50.000 persones vinculades, 24.888 com a contractades, i uns ingressos anuals de 987 milions d'euros.

Segons dades de l'Ibestat procedents de la Tresoreria General de la Seguretat Social, el 2021 les cooperatives a les Balears són de mitjana 125 i ocupen 1.565 persones; altres associacions assoleixen la xifra de 910 i ocupen 12.803, cosa que suposa un 3 % de la població ocupada.

Cal esmentar que el Ministeri de Treball i Economia Social ha deixat d'actualitzar la Base de dades de l'economia social. Característiques dels treballadors de l'economia social; per aquest motiu, les darreres dades són les que figuren en la Memòria del CES

2020. Per això, ara no és possible desenvolupar en aquesta memòria l'apartat «Comparativa entre Espanya i les Illes Balears de les cooperatives i societats laborals» que es publicava en aquest espai. Recordem que s'hi analitzaven les dades de les cooperatives i les societats laborals per comunitats autònomes. Pel mateix motiu, tampoc no es disposa de les dades corresponents a les persones treballadores del règim general i dels autònoms, ni les relatives a les societats laborals, anònimes i limitades.

12.3.1. LES COOPERATIVES

Les cooperatives a les Illes Balears (IBESTAT i Tresoreria General de la Seguretat Social)

Per la falta d'actualització de les estadístiques que hem esmentat més amunt, tampoc no es pot donar continuïtat a l'evolució de les cooperatives a les Illes Balears segons la Base de dades de l'economia social del Ministeri del Treball i Economia Social. Amb tot, és possible tractar de les dades trimestrals del 2017 al 2021 sobre els afiliats i els comptes de cotització de la Tresoreria General de la Seguretat Social que facilita per l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) i que fan referència a les cooperatives, que es distingeixen per un NIF començat amb la lletra F, i a altres associacions, NIF començat amb la lletra G.

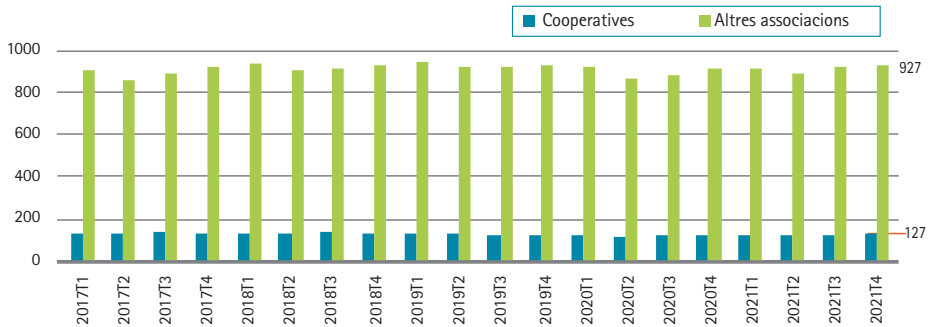
A les Balears, durant el 2021 hi ha una mitjana de 125 cooperatives amb 1.565 persones treballadores, la qual cosa representa un 0,3 % en relació amb el total de persones treballadores de les Illes Balears. La variació del 2021 respecte al 2020 del

nombre de persones treballadores en cooperatives a les Illes Balears ha augmentat un 4,8 %. El màxim de persones treballadores del 2017 al 2021 es dona el quart

trimestre del 2021, amb 1.618. Del 2017 al 2021 es manté el nombre de cooperatives (vegeu els gràfics I-12.1 i I-12.2 i els quadres IA-12.1 i IA-12.2).

Gràfic I-12.1.

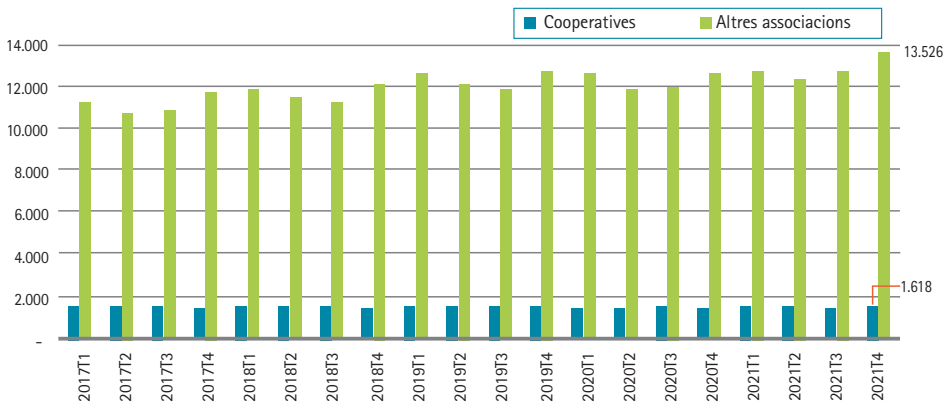
Nombre de cooperatives i altres associacions a les Illes Balears per trimestres (2017-2021)

Font: IBESTAT (2022). Afiliats i comptes de cotització a la Seguretat Social (dades TGSS). Disponible a: https://ibestat.caib.es/ibestat/page?p=px_tablas&nodeld=c6d84018-046c-4e4e-b111-fb2f17416531&path=economia%2Ftreball%2Fafiliacions-seguretat-social&lang=ca (Accedit: 8 juny 2022)

Gràfic I-12.2.

Evolució del nombre de persones treballadores de cooperatives i altres associacions a les Illes Balears (2017-2021)

Font: IBESTAT (2022). Afiliats i comptes de cotització a la Seguretat Social (dades TGSS). Disponible a: https://ibestat.caib.es/ibestat/page?p=px_tablas&nodeld=c6d84018-046c-4e4e-b111-fb2f17416531&path=economia%2Ftreball%2Fafiliacions-seguretat-social&lang=ca (Accedit: 8 juny 2022)

Quant a persones treballadores de cooperatives per tipus d'activitat, el 2021 la major part correspon a l'educació i la sanitat (46,3 %), seguides del comerç i l'hostaleria (25,8 %) (vegeu els gràfics I-12.3 i IA-12.1 i el quadre IA-12.3).

Per tipus d'activitat, les cooperatives del comerç i l'hostaleria estan al capdavant (32,3 %), seguides de les d'educació i sanitat (30,3 %) (vegeu el gràfic I-12.4 i el quadre IA-12.4).

Cooperatives donades d'alta (Ministeri de Treball i Economia Social. Base de dades de l'economia social)

Pel que fa a les cooperatives donades d'alta, el Ministeri sí que té les dades actualitzades. Es dinamitza el cooperativisme a les Balears: el 2021 s'han constituït 26 cooperatives, 4 més que l'any anterior i 20 més que el 2019. Els socis inicials són 90. D'aquestes cooperatives, 22 són de treball associat, amb 68 nous socis; 1 és de consumidors i usuaris, amb 6 socis, i 2 són agràries, amb 12 socis (vegeu el gràfic I-12.5).

Cooperatives i microcooperatives per illes (Registre de Cooperatives, Societats Laborals i Empreses d'Inserció de les Illes Balears)

Segons les dades del 2021 del Registre de Cooperatives, Societats Laborals i Empreses d'Inserció de la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, de 320 cooperatives, les de treball associat són les més nombroses a les Illes (excepte a Formentera) i representen el 61,2 % del

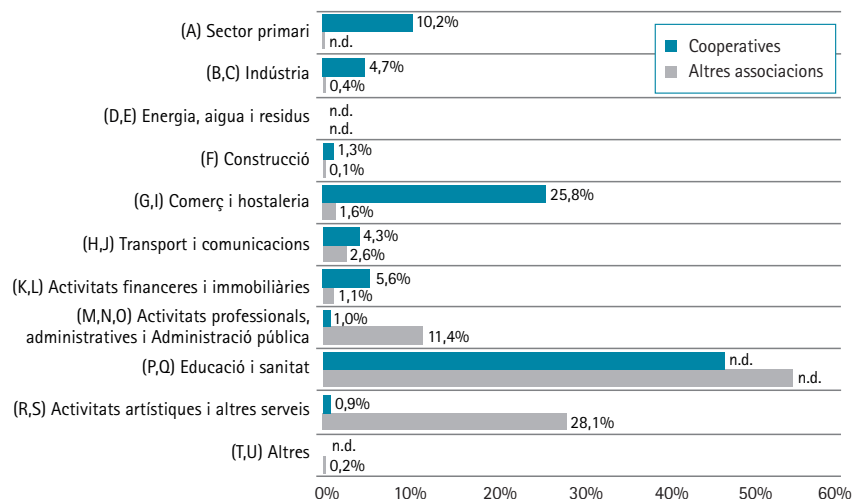
total balear. Les cooperatives de treball associat inclouen 33 microcooperatives a Mallorca, 2 a Menorca i 3 a Eivissa. A més, hi ha una microcooperativa d'explotació comunitària de la terra a Menorca. En segon lloc hi ha les cooperatives més nombroses a les Illes Balears, les agràries, amb un 14,7 %. Ocupen la tercera posició les cooperatives d'habitatge (5,6 %), amb una quota important a Eivissa (23,3 %). Després hi ha les d'iniciativa social (5,3 %), les de serveis (4,1 %), les de consum (2,5 %), les de la terra (0,9 %), les de transports (0,6 %), i les integrals i les del mar (0,3 % cada una).

El 2021, a Mallorca hi ha un total de 254 cooperatives, de les quals un 69,3 % corresponen a treball associat, seguides de les agràries (13,8 %), les d'iniciativa social (4,7 %), les d'habitatge (3,9 %), les de serveis (3,9 %), les de consum (2,8 %), les de transports (0,8 %) i les de la terra (0,8 %). A Menorca, d'un total de 29 cooperatives, un 41,4 % són de treball associat, un 20,7 % són agràries (atesa la importància del sector agrícola a l'illa), un 17,2 % són d'iniciativa social, un 6,9 % són de serveis, i un 3,4 % cada una les d'habitatge, del mar, de la Terra i de consum. A Eivissa, de 36 cooperatives, un 61,1 % corresponen a les de treball associat. Les segones que cal destacar són les d'habitatge, que representen gairebé una cinquena part per la importància de l'habitatge a l'illa. A continuació, amb un 13,9 % hi ha les cooperatives agràries, i amb un 2,8 % cada una hi ha les integrals i les de serveis. A Formentera, el 2020, només hi ha una cooperativa i és agrària (vegeu els gràfics I-12.6, I.12.7, I.12.8 i I.12.9).

Gràfic I-12.3.

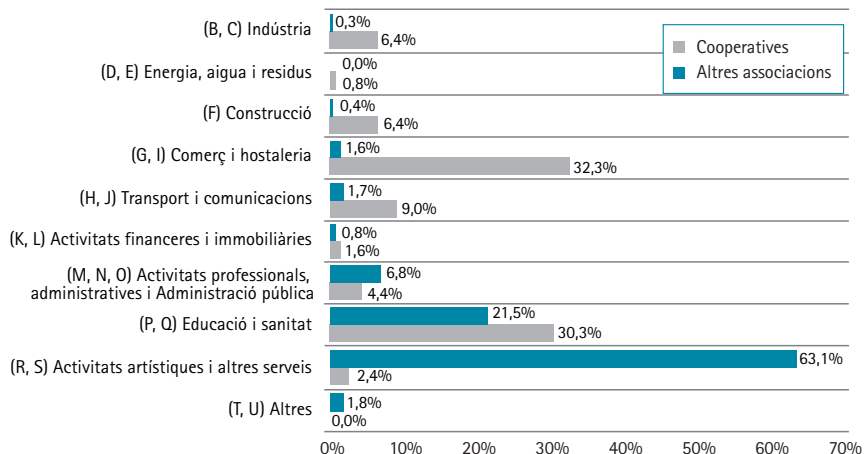
Persones treballadores de cooperatives i altres associacions per tipus d'activitat a les Illes Balears (2021)

Font: IBESTAT (2022). Afiliats i comptes de cotització a la Seguretat Social (dades TGSS). Disponible a: https://ibestat.caib.es/ibestat/page?p=px_tablas&nodoid=c6d84018-046c-4e4e-b111-fb2f17416531&path=economia%2Ftreb all%2Fafiliacions-seguretat-social&lang=ca (Accedit: 8 juny 2022)

Gràfic I-12.4.

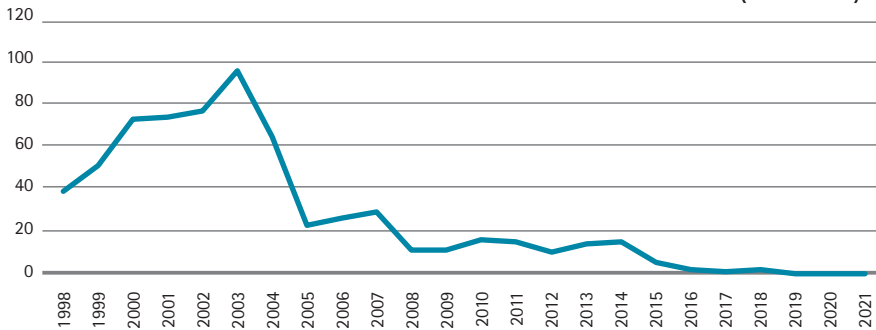
Cooperatives i altres associacions per tipus d'activitat a les Illes Balears (mitjana 2021)

Font: Ministeri de Treball i Economia Social (2022). Dades estadístiques de societats cooperatives i societats laborals. Disponible a: https://www.mites.gob.es/es/sec_trabajo/autonomos/economia-social/estadisticas/index.htm (Accedit: 21 juny 2022)

Gràfic I-12.5.

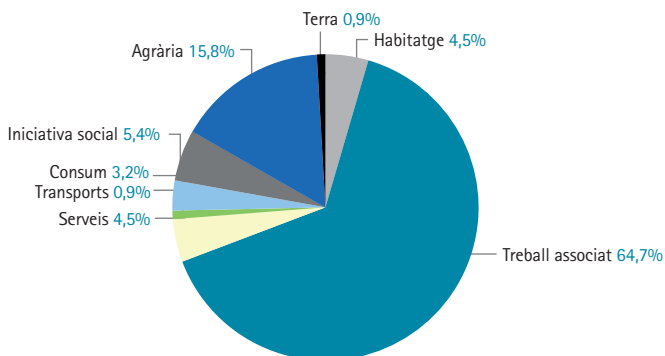
Evolució de les societats laborals donades d'alta a les Illes Balears (1998-2021)

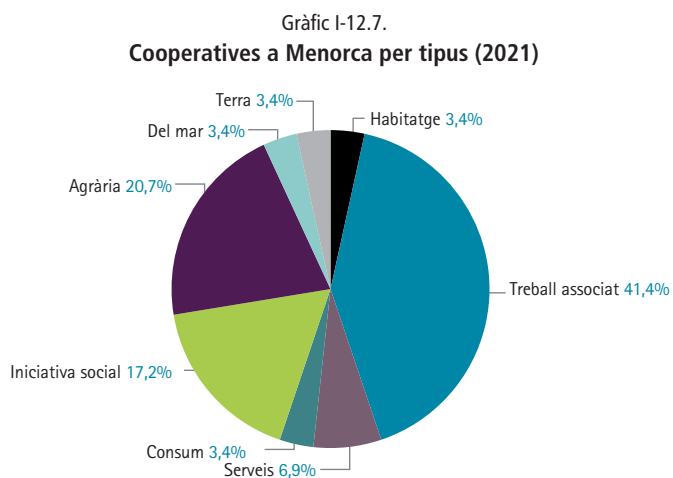
Font: Ministeri de Treball i Economia Social (2022). Dades estadístiques de societats cooperatives i societats laborals. Disponible a: https://www.mites.gob.es/es/sec_trabajo/autonomos/economia-social/estadisticas/index.htm (Accedit: 21 juny 2022)

Gràfic I-12.6.

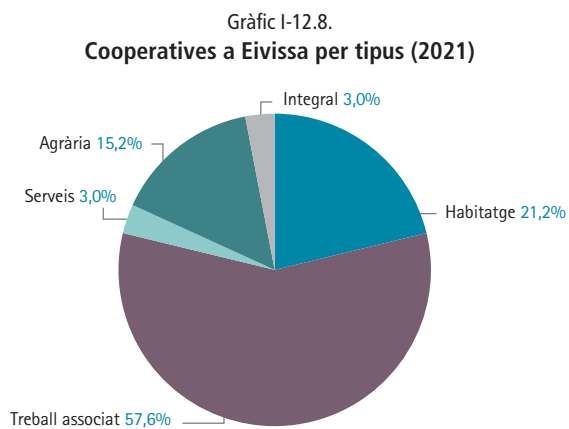
Cooperatives a Mallorca per tipus (2021)

Font: Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, CAIB

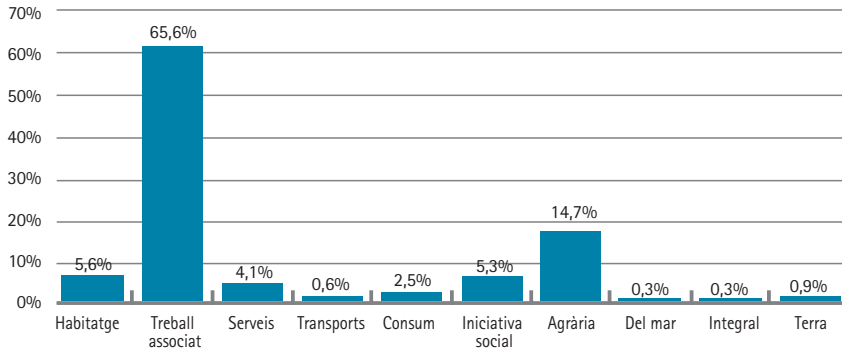

Font: Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, CAIB

Font: Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, CAIB

Gràfic I-12.9.
Cooperatives a les Illes Balears per tipus (2021)

Font: Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, CAIB

Mapejat de les cooperatives a les Illes Balears (Registre de Cooperatives i de Societats Laborals i Empreses d’Inserció de les Illes Balears)

El 2021, a Mallorca, és al municipi de Palma on les cooperatives són més nombroses (122), seguit de Marratxí, amb 23; Manacor, amb 13, i Calvià, amb 11. Després, amb 6 cooperatives, hi ha Inca i Santa Maria del Camí, i amb 5 cooperatives, Porreres i Consell. A Menorca i a Eivissa hi ha 29 i 36 cooperatives respectivament, i a Formentera n’hi ha 1. A Menorca destaca el municipi de Ciutadella, amb 9, seguit d’Alaior, es Mercadal i Maó amb 5 cada un. A Eivissa capital n’hi ha 22; a Sant Antoni de Portmany, 6, i a Santa Eulària des Riu, 5 (vegeu el gràfic I-12.10).

Altres associacions a les Illes Balears (IBESTAT i Tresoreria General de la Seguretat Social)

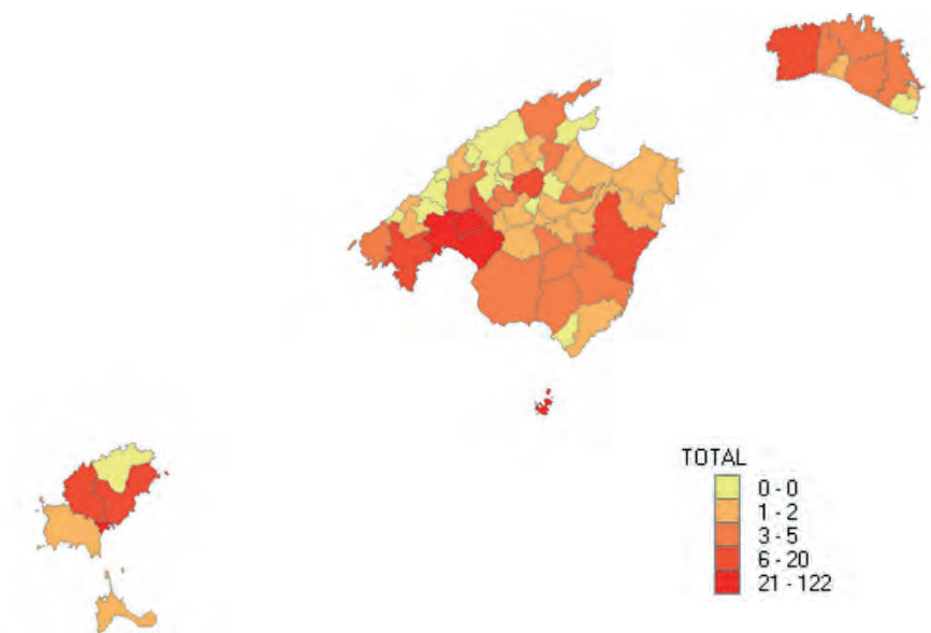
El nombre de persones treballadores totals d’altres associacions a les Illes Balears segueix una tendència creixent, amb un incre-

ment del 15 % del 2017 al 2021 (d’11.206 persones treballadores a 13.526).

A les Balears, el 2021 d’altres associacions n’hi ha una mitjana de 910, amb 12.803 persones treballadores, la qual cosa representa un 2,7 % en relació amb el total. La variació del 2021 respecte al 2020 del nombre de persones treballadores en altres associacions ha augmentat un 4,7 %. El màxim de persones treballadores del 2017 al 2021 es dona el darrer trimestre del 2021, amb 13.526.

Quant a persones treballadores d’altres associacions per tipus d’activitat, l’any 2021 la major part correspon a l’educació i la sanitat (54,4 %), seguides d’activitats artístiques i altres serveis (28,1 %), i les activitats professionals, administratives i d’administració pública (11,4 %) (vegeu el quadre IA-12.5 i el gràfic IA-12.2). Pel que fa al nombre d’altres associacions per tipus d’activitat, les d’activitats artístiques i altres serveis són les que estan al capdavant (63,1 %), seguides de les d’educació i sanitat (21,5 %) (vegeu el quadre IA-12.6).

Gràfic I-12.10.
Mapa de les cooperatives a les Illes Balears per municipis (5 de maig de 2022)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular, CAIB

12.3.2. LES SOCIETATS LABORALS A LES ILLES BALEARS. EVOLUCIÓ DE LES SOCIETATS LABORALS DONADES D'ALTA (MINISTERI DE TREBALL I ECONOMIA SOCIAL)

El 2021, no s'han donat d'alta societats laborals a les Illes Balears, situació que es repeteix des del 2019, fet que no s'esdevé a la resta de comunitats autònomes. Des del 2003, en què la sèrie registra el seu màxim amb 96 societats laborals donades d'alta, aquest nombre cau en picat.

12.4.

ENQUESTA SOBRE LES ENTITATS DE L'ECONOMIA SOCIAL DE LES ILLES BALEARS 2021

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, en col·laboració amb la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària Illes Balears (REAS Illes Balears), ha posat en marxa per segon any l'enquesta sobre les entitats de l'economia social de les Illes Balears 2021, en què es recull informació sobre 36 empreses i organitzacions. L'objectiu és conèixer

per millor l'impacte de l'economia social a les Illes Balears i fer més visible aquest sector. Les entitats que han respost són productors de mercat i un 29 % no formen part de cap xarxa. Un 26 % pertany a Cooperatives Agroalimentàries de les Illes Balears, un 20 % a la Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears (UCTAIB) i un 17 % a la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS) de les Illes Balears.

Pel que fa a la forma jurídica de les entitats enquestades, la major part pertanyen a cooperatives de treballadors (34 %) i a cooperatives agroalimentàries (20 %); un 9 % a cooperatives d'educació i a empreses d'inserció, i un 8 % a cooperatives de consumidors.

Per tipus d'activitat, les més nombroses són les del sector primari (11), seguides de les d'educació (7) i d'activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment (6).

La major part dels ingressos d'aquestes entitats que han respost són públics (81 %). El 64 % de les entitats que han respost tenen uns ingressos públics de menys de 25.000 euros, si bé un 14 % tenen ingressos de 25.000 a 100.000 euros i un altre 14 % es troba en un interval de 100.000 a 1.000.000 d'euros. Només el 2 % supera el milió d'euros en ingressos públics. Pel que fa als ingressos privats, la major part estan entre els 100.000 i el milió d'euros (38 %), seguides de les que tenen menys de 25.000 euros (28 %) i de les que estan per sobre del milió d'euros (21 %). Finalment, les que estan entre la franja de 100.000 a 1.000.000 d'euros són el 21 %.

Més d'un 70 % de les empreses i organitzacions enquestades tenen entre 0 i 10 persones treballadores. El 45 % d'aquestes empreses i organitzacions tenen entre 0 i 10 socis. Pel que fa a voluntaris, un 91 % en té de 0 a 10.